

**ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
Φ Ι Λ Ο Σ Ο Φ Ι Κ Η Σ Χ Ο Λ Η
ΤΜΗΜΑ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

**Ελληνογαλλικές Σπουδές
στη Λογοτεχνία, τον Πολιτισμό και τη Μετάφραση**

**ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
&
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ**

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΕΤΗ 2017-2019

ΑΘΗΝΑ 2018

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ – ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	2
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	3
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ 2017-2019	5
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	23
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ	24
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	28
ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	32
ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	34

ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ – ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών οργανώνει και λειτουργεί, από το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018, Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Ελληνογαλλικές Σπουδές στη Λογοτεχνία, τον Πολιτισμό και τη Μετάφραση», σύμφωνα με τις διατάξεις της Υπουργικής Απόφασης δημοσιευμένης στο ΦΕΚ 1685/Β΄/16.5.2017 και τις διατάξεις του Ν. 4485/2017.

Το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ επικεντρώνεται στο πεδίο των ελληνογαλλικών σπουδών και εστιάζει ειδικότερα στη μελέτη της Λογοτεχνίας, του Πολιτισμού και της Μετάφρασης. Σκοπός του προγράμματος είναι να διευρύνει τις γνώσεις των φοιτητών σχετικά με σημαντικά κοινωνικά, πολιτισμικά και πολιτικά θέματα που αφορούν την Ελλάδα και τη Γαλλία σε συνδυασμό με τη λογοτεχνική και μεταφραστική θεωρία και ανάλυση. Το διεπιστημονικό αυτό πρόγραμμα προωθεί τη διαπολιτισμική γνώση και έρευνα σε ποικίλες εκφάνσεις των ελληνογαλλικών σχέσεων.

Μεταξύ των στόχων του ΠΜΣ είναι:

- Να καλλιεργήσει την κριτική θεώρηση των μεθοδολογικών προσεγγίσεων της Λογοτεχνίας και του Πολιτισμού και να αναπτύξει τις εφαρμογές τους στη μαθησιακή πράξη
- Να επιδιώξει τη συστηματική μελέτη, ερμηνεία και κριτική ανάλυση των φαινομένων των διαπολιτισμικών σχέσεων Ελλάδας και Γαλλίας στην ιστορική τους διάσταση
- Να μελετήσει τη μετάφραση στη συγχρονία και τη διαχρονία ως φορέα πολιτισμικής διαμεσολάβησης
- Να ερευνήσει τον ρόλο των κειμένων, πρωτότυπων και μεταφρασμένων, ως μέσου διακίνησης των ιδεών και επικοινωνίας των λαών
- Να αναπτύξει τρόπους παραγωγής επιστημονικού λόγου στα γνωστικά αντικείμενα της Λογοτεχνίας, του Πολιτισμού και της Μετάφρασης
- Να καταρτίσει μεταφραστές στο πεδίο της λογοτεχνίας και των ανθρωπιστικών σπουδών.

Το ΠΜΣ οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) στις «Ελληνογαλλικές σπουδές στη Λογοτεχνία, τον Πολιτισμό και τη Μετάφραση» με τις εξής ειδικεύσεις: α. Λογοτεχνία και Πολιτισμός και β. Μετάφραση, μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το πρόγραμμα σπουδών. Οι τίτλοι απονέμονται από το Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η διάρκεια του ΠΜΣ «Ελληνογαλλικές Σπουδές στη Λογοτεχνία, τον Πολιτισμό και τη Μετάφραση» είναι τέσσερα (4) εξάμηνα. Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, ερευνητική απασχόληση και συγγραφή επιστημονικών εργασιών κ.ά., καθώς και σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Τα μαθήματα οργανώνονται σε εξάμηνα, πραγματοποιούνται σε εβδομαδιαία βάση και διεξάγονται στη γαλλική και στην ελληνική γλώσσα. Οι παραδόσεις αρχίζουν τον Οκτώβριο και λήγουν τον Ιούνιο κάθε ακαδημαϊκού έτους. Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης. Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Οι ώρες διδασκαλίας κάθε μαθήματος ορίζονται σε τρεις (3). Κάθε μάθημα αντιστοιχεί σε δέκα (10) πιστωτικές μονάδες (ECTS). Για την απόκτηση του ΔΜΣ απαιτούνται συνολικά εκατόν είκοσι (120) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Το πρόγραμμα των μαθημάτων διαμορφώνεται ως εξής:

Α΄ Εξάμηνο

Τρία (3) υποχρεωτικά μαθήματα κοινά και για τις δύο κατευθύνσεις:

- Μεθοδολογία της έρευνας
- Πολιτισμικές μεταφορές και διαμεσολαβήσεις στον ελληνογαλλικό χώρο
- Ιστορία και ρεύματα της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας

Β΄ Εξάμηνο

Κατεύθυνση: Λογοτεχνία-Πολιτισμός

Δύο (2) υποχρεωτικά μαθήματα:

- Συγκριτική λογοτεχνία Ι
- Ιστορία των ελληνογαλλικών σχέσεων

Ένα (1) επιλεγόμενο από τη λίστα προσφερόμενων μαθημάτων

Κατεύθυνση: Μετάφραση

Δύο (2) υποχρεωτικά μαθήματα:

- Ιστορία της μετάφρασης
- Εργαστήριο 1: Λογοτεχνική μετάφραση – Πεζογραφία

Ένα (1) επιλεγόμενο από τη λίστα προσφερόμενων μαθημάτων

Γ΄ Εξάμηνο

Κατεύθυνση: Λογοτεχνία-Πολιτισμός

Τρία (3) επιλεγόμενα μαθήματα από τη λίστα προσφερόμενων μαθημάτων

Κατεύθυνση: Μετάφραση

Δύο (2) υποχρεωτικά μαθήματα:

- Εργαστήριο 2: Μετάφραση και νέες τεχνολογίες
- Εργαστήριο 3: Μετάφραση δοκιμιακού και ακαδημαϊκού λόγου

Ένα (1) επιλεγόμενο από τη λίστα προσφερόμενων μαθημάτων

Δ' Εξάμηνο

- Μεταπτυχιακή εργασία (26 ECTS)
- Μεταπτυχιακό σεμινάριο/συμβουλευτική για ζητήματα των Διπλωματικών εργασιών (4 ECTS)

Επιλεγόμενα μαθήματα κατεύθυνσης Λογοτεχνίας-Πολιτισμού

- Ιστορία της μετάφρασης
- Γαλλόφωνη λογοτεχνία
- Λογοτεχνία, θέατρο και κινηματογράφος
- Μετανάστευση, εξορία και διασπορά στον ελληνογαλλικό χώρο. Ιστορικές και λογοτεχνικές προσεγγίσεις
- Γαλλόφωνη διαπολιτισμικότητα και ταυτότητες
- Έμφυλες προσεγγίσεις και δημόσιος βίος
- Ιστορία των ιδεών για τη γαλλική και την ελληνική γλώσσα
- Θεωρία της λογοτεχνίας με έμφαση στην πρόσληψη
- Λογοτεχνία και αρχαιότητα
- Συγκριτική λογοτεχνία II
- Πρόσληψη της αρχαίας και σύγχρονης Ελλάδας στη Γαλλία
- Ειδικά θέματα Λογοτεχνίας και Πολιτισμού

Επιλεγόμενα μαθήματα κατεύθυνσης Μετάφρασης

- Εργαστήριο επιλογής: Λογοτεχνική Μετάφραση – Θέατρο ή/και Ποίηση
- Διασκευή
- Δημιουργική γραφή
- Κριτική της Μετάφρασης
- Συγκριτική λογοτεχνία I
- Συγκριτική λογοτεχνία II
- Γαλλόφωνη λογοτεχνία
- Λογοτεχνία, θέατρο και κινηματογράφος
- Ιστορία των ιδεών για τη γαλλική και την ελληνική γλώσσα
- Μετανάστευση, εξορία και διασπορά στον ελληνογαλλικό χώρο. Ιστορικές και λογοτεχνικές προσεγγίσεις
- Γαλλόφωνη διαπολιτισμικότητα και ταυτότητες
- Ανθρωπιστικές σπουδές και νέες τεχνολογίες
- Ειδικά θέματα Μετάφρασης και Μεταφρασεολογίας

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΕΤΗ 2017-2019

1. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΙΝΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Μεθοδολογία της έρευνας

Διδάσκουσες: Α.-Β. Πανταζάρα – Ε. Τζιάφα

Το μάθημα παρουσιάζει τα βασικά στάδια εκπόνησης έρευνας στις ανθρωπιστικές επιστήμες, και συγκεκριμένα στις πολιτισμικές σπουδές, στην ιστορία, στη λογοτεχνία και στη μετάφραση. Στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές σε βασικά θέματα μεθοδολογίας που αφορούν την επιλογή και χρήση των κατάλληλων ερευνητικών εργαλείων ανάλογα με το θέμα και τον στόχο της έρευνας, τη συλλογή και ανάλυση δεδομένων, την ερμηνεία και τον σχολιασμό των αποτελεσμάτων, την αναζήτηση πηγών τεκμηρίωσης και τέλος τη σύνταξη και παρουσίαση των ερευνητικών τους εργασιών. Αναφέρονται οι βασικές αρχές συγγραφής και παρουσίασης μιας επιστημονικής εργασίας και δίνεται ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα ερευνητικής και επιστημονικής δεοντολογίας.

Ενότητες του μαθήματος:

1. Είδη επιστημονικής έρευνας στις ανθρωπιστικές επιστήμες

Η πρώτη ενότητα είναι εισαγωγική και περιλαμβάνει σύντομη επισκόπηση των τομέων που εμπίπτουν στις ανθρωπιστικές επιστήμες και των βασικών ερευνητικών εργαλείων που χρησιμοποιούν: βιβλιογραφική, αρχειακή ή εμπειρική έρευνα, ποσοτική και ποιοτική έρευνα, ερωτηματολόγια, συνέντευξη, επιτόπια ή/και συμμετοχική παρατήρηση κτλ.

2. Στάδια ερευνητικής εργασίας

Θα συζητηθούν θέματα σχεδιασμού και οργάνωσης της έρευνας: Επιλογή και οριοθέτηση του θέματος – Υποθέσεις εργασίας – Σχεδιασμός της έρευνας – Στόχοι και μεθοδολογία – Συλλογή και ανάλυση δεδομένων – Αξιολόγηση και σχολιασμός αποτελεσμάτων.

3. Συλλογή και σύνταξη βιβλιογραφίας

Θα παρουσιαστούν τα είδη των πηγών πληροφόρησης και τεκμηρίωσης (πρωτογενείς, δευτερογενείς), τρόποι και στρατηγικές για τον εντοπισμό και την αξιολόγησή τους, την αναζήτηση αξιόπιστων πηγών στο διαδίκτυο, τη συλλογή και οργάνωση των βιβλιογραφικών αναφορών και ενσωμάτωσή τους σε μια επιστημονική εργασία. Θα συζητηθούν θέματα πνευματικών δικαιωμάτων και λογοκλοπής.

4. Ακαδημαϊκός και επιστημονικός λόγος

Εισαγωγή στα ιδιαίτερα γνωρίσματα του επιστημονικού και ακαδημαϊκού λόγου και στις βασικές έννοιες και αρχές της ορολογίας, καθώς στις ιδιαιτερότητες των ανθρωπιστικών επιστημών και των επιμέρους γνωστικών αντικειμένων. Θα δοθεί έμφαση στη συνεπή χρήση της ορολογίας σε ένα επιστημονικό κείμενο, καθώς και στην ορθή και τεκμηριωμένη χρήση ορολογίας από μετάφραση.

5. Σύνταξη επιστημονικής εργασίας

Θα συζητηθούν γενικά θέματα που αφορούν τη δομή μιας επιστημονικής εργασίας, τον καταμερισμό θεωρητικού-εμπειρικού μέρους, αλλά και ειδικότερα θέματα όπως περίληψη, παραρτήματα, υποσημειώσεις, παραθέματα. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί σε θέματα παρουσίασης και επιμέλειας κειμένου, και στις τυπογραφικές και άλλες συμβάσεις του γραπτού λόγου στην ελληνική και στη γαλλική γλώσσα.

6. Ηλεκτρονική επεξεργασία και μορφοποίηση κειμένου (May Chehab)

Δημιουργία ενός προτύπου αρχείου για τη συγγραφή ερευνητικών εργασιών, χρήση εργαλείων αυτοματισμού σε προγράμματα επεξεργασίας κειμένου για ενέργειες όπως η αρίθμηση σελίδων, η μορφοποίηση επικεφαλίδων, παραγράφων, παραπομπών κτλ., καθώς και δημιουργία ευρετηρίων και πινάκων περιεχομένων.

7. Τα μεθοδολογικά εργαλεία της ιστορικής έρευνας (Νικόλας Μανιτάκης)

Στην ενότητα αυτή θα συζητηθούν ζητήματα που αφορούν τη μέθοδο και τα ερευνητικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται κατά την ιστορική έρευνα. Θα εξετασθούν ειδικότερα ζητήματα, όπως τα είδη των ιστορικών πηγών και η χρήση τους, η κριτική των πηγών, η συγκρότηση μιας ιστορικής προβληματικής, θέματα ερμηνείας και αντικειμενικότητας και η σημασία της τεκμηρίωσης.

8. Ηλεκτρονικές πηγές και βιβλιογραφικές βάσεις (Δέσποινα Προβατά)

Τρόποι πρόσβασης σε ηλεκτρονικές πηγές και βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων, με ταυτόχρονη αναζήτηση σε τίτλους επιστημονικών περιοδικών, ηλεκτρονικών βιβλίων και στο διαδίκτυο, και δυνατότητα αυτόματης σύνδεσης με το πλήρες κείμενο του άρθρου (HEAL-Link). Εύρεση των άρθρων των επιστημονικών περιοδικών που αποδελτιώνονται σε βάσεις δεδομένων σε όλους τους τομείς της επιστήμης και της τεχνολογίας.

9. Έρευνα στη μετάφραση και μεταφρασεολογία

Θα παρουσιαστούν οι κυριότεροι τομείς που απασχολούν τη μεταφρασεολογία σήμερα, καθώς και τα βασικότερα θεωρητικά μοντέλα.

10. Σχεδιασμός και υλοποίηση ενός ερευνητικού project

Στην ενότητα αυτή θα συζητηθούν συγκεκριμένα ζητήματα που αφορούν τον σχεδιασμό και την υλοποίηση ερευνητικών (ατομικών ή ομαδικών) projects.

11. Παρουσιάσεις εργασιών των φοιτητών

12. Αξιολόγηση εργασιών και ανακεφαλαίωση

Πολιτισμικές μεταφορές και διαμεσολαβήσεις στον ελληνογαλλικό χώρο

Διδάσκουσα: Δ. Προβατά

Στόχος του μαθήματος είναι να μελετήσει τις πολιτισμικές μεταφορές και διαμεσολαβήσεις στον ελληνογαλλικό χώρο κατά τον 19ο και 20ό αιώνα. Ειδικότερα εστιάζει στην κίνηση προσώπων, αντικειμένων, ιδεών και αντιλήψεων ανάμεσα στους δύο αυτούς διακριτούς πολιτισμικούς χώρους. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα ανιχνεύσουμε τα σημεία συνάντησης, διασταύρωσης και ώσμωσης των δύο πολιτισμών, Ελλάδας και Γαλλίας, μέσα από τις ποικίλες εκφάνσεις τους. Εξετάζονται όψεις αυτού του σύνθετου φαινομένου όπως εκδηλώθηκε στο πεδίο της γραμματείας, της γλώσσας, της ιδεολογίας, των θεσμών, των πολιτικών και άλλων αντιλήψεων. Σημείο εκκίνησης της προσέγγισης είναι η αναζήτηση και ταυτοποίηση των πολιτισμικών διαμεσολαβητών καθώς η συνεισφορά του καθενός ξεχωριστά αλλά και στο πλαίσιο ενός ευρύτερου συνόλου, καθορίζει την ποιότητα και το αποτέλεσμα της διαδικασίας της πολιτισμικής μεταβίβασης. Συγχρόνως, βασική παράμετρο στη μελέτη της διαπολιτισμικότητας αποτελεί ο προσδιορισμός των προθέσεων των πρωταγωνιστών αλλά και το αποτέλεσμά της, ειδικότερα ο μηχανισμός πρόσληψης, οικειοποίησης και διαμόρφωσης του πολιτισμικού προϊόντος.

Ενότητες του μαθήματος:

1. Τι είναι οι πολιτισμικές μεταφορές. Θεωρητικοί προβληματισμοί και μεθοδολογικά εργαλεία
2. Πολιτισμικές μεταφορές στην περίοδο του Διαφωτισμού και της Γαλλικής Επανάστασης
3. Γαλλικός φιλελληνισμός
4. Ιδεολογικά ρεύματα και επαναστατικά κινήματα
5. Η γαλλική γλώσσα στο επίκεντρο των ελληνογαλλικών σχέσεων
6. Γαλλική εκπαιδευτική και πολιτισμική παρουσία στην Ελλάδα
7. Η μετάφραση στο επίκεντρο των πολιτισμικών μεταφορών
8. Πολιτισμικοί διαμεσολαβητές στον ελληνογαλλικό χώρο (ταξιδιώτες, έμποροι, μεταφραστές, καθηγητές...)
9. Ελληνογαλλικές πολιτικές και στρατιωτικές σχέσεις
10. Ελληνική διασπορά και μετανάστευση στη Γαλλία
11. Έλληνες συγγραφείς και καλλιτέχνες στη Γαλλία
12. Μετάφραση και πρόσληψη της ελληνικής λογοτεχνίας στη Γαλλία

Ιστορία και ρεύματα της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας

Διδάσκουσα: Μ. Σπυριδοπούλου

Το μάθημα επιδιώκει να εξοικειώσει τον φοιτητή με βασικά στοιχεία και ερευνητικά δεδομένα της ιστορίας της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας από τα τέλη του 18ου αιώνα έως σήμερα. Κύριες συνιστώσες:

α) Γενική εισαγωγή στην ιστορία της λογοτεχνίας στο πλαίσιο της δυτικής νεωτερικότητας (γενικές ιστορικές τάσεις από τον ύστερο μεσαίωνα έως τις μέρες μας και σχετικά θεωρητικά ζητήματα).

β) Επικέντρωση σε λογοτεχνικά ρεύματα και σχετικές αντιλήψεις περί λογοτεχνίας, από τον ρομαντισμό μέχρι και τις σύγχρονές μας μετα-νεωτερικές και μετα-αποικιακές τάσεις (στην Ευρώπη κυρίως, αλλά και πέραν των συμβατικών της ορίων).

γ) Στο πλαίσιο πάντα της ευρωπαϊκής διάστασης, ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί σε Γάλλους λογοτέχνες και θεωρητικούς καθώς παράλληλα με στοιχεία της ιστορίας της νεοελληνικής λογοτεχνίας.

Ενότητες του μαθήματος:

(Η κάθε προτεινόμενη ενότητα αντιστοιχεί σε ένα ή δύο μαθήματα, αναλόγως και των ενδιαφερόντων των φοιτητών. Οι ενότητες 2, 3, και 4 θα πρέπει να είναι από τις συνοπτικότερες.)

1. Λογοτεχνία και ιστορία της λογοτεχνίας: Βασικά ζητήματα θεωρίας και μεθόδου της μελέτης της λογοτεχνίας υπό ιστορική οπτική.

2. Η νεωτερικότητα στην ευρωπαϊκή λογοτεχνία: Από τη μεσαιωνική στη νεώτερη ευρωπαϊκή λογοτεχνία. Αναγέννηση και Ουμανισμός. Το πέρασμα από την επική στη λυρική ποίηση. Μεταβυζαντινή ελληνική ποίηση, εκκλησιαστική και κοσμική. Εμφάνιση νεότερης πεζογραφίας: δοκίμιο, διήγημα και μυθιστόρημα.

3. Μπαρόκ και Κλασικισμός: Σαίξπηρ, Ισπανικό θέατρο, Γαλλικός Κλασικισμός. Έμφαση στη θεατρική γραφή και θεωρία

4. Διαφωτισμός: Ο αιώνας του Διαφωτισμού. Γαλλικός Διαφωτισμός και νεοκλασικιστικές τάσεις. Χαρακτηριστικές ροπές του νεοελληνικού διαφωτισμού.

5. Ρομαντισμός και Ρεαλισμός: Ο ρομαντισμός στα ευρωπαϊκά και γαλλικά γράμματα: ποίηση, πεζογραφία και στοιχεία θεωρίας της λογοτεχνίας. Ο ρεαλισμός και ο νατουραλισμός στην πεζογραφία. Το νεοελληνικό κράτος και η ελληνική λογοτεχνία κατά τον 19ο αιώνα.

6. Ο ύστερος 19ος αιώνας: Συμβολισμός, Αισθητισμός και άλλες τάσεις στην ποίηση, την πεζογραφία και το θέατρο του ύστερου 19ου αιώνα. Απηχήσεις και ιδιορρυθμίες στην ελληνική πεζογραφία και ποίηση του τέλους του 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα.

7. Μοντερνισμοί: Εκφάνσεις του μοντερνισμού στην Ευρώπη και στη Γαλλία ειδικότερα. Η περίπτωση του σουρεαλισμού. Η ελληνική γενιά του '30 και γύρω από αυτήν.

8. Σύγχρονες τάσεις: Θέατρο του παραλόγου. Μετα-νεωτερικότητα και μετα-αποικιακή λογοτεχνία. Πλευρές της ελληνικής ποίησης και πεζογραφίας έως τις μέρες μας.

2. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ-ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Συγκριτική Λογοτεχνία Ι

Διδάσκων: Δ.-Κ. Ρομπολή

Στο συγκεκριμένο μάθημα μελετώνται, θεματικά και συγκριτικά, πτυχές της γαλλικής και νεοελληνικής λογοτεχνίας.

Ενότητες του μαθήματος:

1. Από τον 18ο αιώνα στα ρομαντικά χρόνια

Το νεοελληνικό μυθιστόρημα και ο Διαφωτισμός. Γαλλικές επιρροές και φιλελληνισμός. Ο ρομαντισμός και η νεοελληνική ποίηση τον 19ο αιώνα. Ο Αχιλλέας Παράσχος και ο Ιωάννης Παπαρρηγόπουλος στα χνάρια των Γάλλων ρομαντικών. Συγκριτική μελέτη: Alphonse de Lamartine, « L'automne » – Ιωάννης Καρασούτσας, « Το φθινόπωρον ».

2. Το λαϊκό μυθιστόρημα (Le roman populaire)

Ορισμός και θεματική του λαϊκού μυθιστορήματος. Το roman « feuilleton » στη Γαλλία του 19ου αιώνα. Eugène Sue – Victor Hugo – Alexandre Dumas. Λαϊκό μυθιστόρημα και ρομαντισμός. Το ελληνικό λαϊκό μυθιστόρημα στα χνάρια του roman « feuilleton ». Στέφανος Ξένος – Χριστόφορος Σαμαρτσίδης – Πέτρος Ιωαννίδης ο Αγέρωχος. Συγκριτική μελέτη: Eugène Sue, *Les Mystère de Paris* (1843) – Ιωάννης Κονδυλάκης, *Οι Άθλιοι των Αθηνών* (1895).

3. Το λαϊκό μυθιστόρημα (συνέχεια)

Το «κοινωνικό κακό» και η εικόνα του εγκληματία. Victor Hugo, *Le Dernier jour d'un condamné* (1829) – Αλέξανδρος Ρίζος Ραγκαβής, « Αι φυλακαί ή η κεφαλική ποινή » (1835). Συγκριτική μελέτη: Alexandre Dumas, *Le Comte de Monte-Cristo* (1844) – Κωνσταντίνος Μεγάρεως, *Ο Βασιλεύς του Άδου* (1882).

4. Το φανταστικό διήγημα

Ορισμός του φανταστικού και κυριότεροι εκπρόσωποι στη γαλλική λογοτεχνία. Η φανταστική λογοτεχνία στην Ελλάδα: Παπαδιαμάντης, Καρκαβίτσας, Μωραϊτίδης... Η διπλή φύση της ανθρώπινης ύπαρξης. Συγκριτική μελέτη: Théophile Gautier, « La Morte amoureuse » (1836) – Νικόλαος Επισκοπόπουλος, « Μαύρα » (1893).

5. Ποιητικοί πειραματισμοί

Το κίνημα του παρνασσιισμού. Ο συμβολισμός. Οι καταραμένοι ποιητές. Spleen, νοσταλγία και μελαγχολία. Συγκριτική μελέτη: Paul Verlaine, « Mon rêve familier » (1866) – Κώστας Καρυωτάκης, « Κι αν έσβησε σαν ίσκιος... » (1921)

6. Ταξίδι – Μέρος 1ο

Ταξιδιωτικά κείμενα. Γάλλοι περιηγητές στην Ελλάδα και Έλληνες ταξιδιώτες στη Γαλλία. Quinet – Ψυχάρης. Η ταξιδιωτική λογοτεχνία. Συγκριτική μελέτη: Η νοσταλγία στο έργο του Pierre Loti και του Νίκου Καββαδία.

7. Ταξίδι – Μέρος 2ο

Ναυτική λογοτεχνία. Verne, Tournier, Παπαδιαμάντης, Καρκαβίτσας... Η θεματική του νησιού. Ουτοπία και δυσ-τοπία. Συγκριτική μελέτη: Jules Verne, *L'île mystérieuse* (1875) – Μ. Καραγάτσης, *Το χαμένο νησί* (1943).

8. Η γαλλική λογοτεχνία του Μεσοπολέμου και η γενιά του '30 στην Ελλάδα

Το μυθιστόρημα ως απεικόνιση (και κριτική) της κοινωνίας. Η αντιφατική εικόνα της Γαλλίας στο ελληνικό μυθιστόρημα του Μεσοπολέμου. Στρατής Μυριβήλης vs Γεώργιος Θεοτοκάς.

9. Πτυχές του υπερρεαλισμού

Η έννοια της νεωτερικότητας. Dada και υπερρεαλισμός. Breton. Εμπειρικός. Gisèle Prassinos. Νάνος Βαλαωρίτης.

10. Λογοτεχνία και ψευδαισθήσεις

Οι επιζήσαντες της γενιάς του '30. Οι συγγραφείς αντιμέτωποι με τη διάψευση των προσδοκιών. Στρατευμένη λογοτεχνία. Σαρτρ και υπαρξισμός. Ο άνθρωπος απέναντι στο παράλογο του σύγχρονου κόσμου. Το «πειραματικό μυθιστόρημα». Πεντζίκης – Ρερεc. Συγκριτική μελέτη: Jean-Paul Sartre, *Le Mur* (1939) – Αντώνης Σαμαράκης, *Ζητείται ελπίς* (1954).

11. Το αστυνομικό μυθιστόρημα

Μια περιθωριακή λογοτεχνία; Οι ρίζες του αστυνομικού μυθιστορήματος. Από τον «αριστοκράτη λωποδύτη» Arsène Lupin στο νέο-polar του Jean-Patrick Manchette, και από το Γιάννη Μαρή στον Πέτρο Μάρκαρη. Αστυνομική λογοτεχνία και κινηματογράφος. Συγκριτική μελέτη: Ο επιθεωρητής Maigret (Georges Simenon) – ο αστυνόμος Μπέκας (Γιάννης Μαρήs).

12. Σύγχρονοι Έλληνες γαλλόφωνοι συγγραφείς

Ορισμός του γαλλόφωνου μυθιστορήματος. Εξορία – ταυτότητα – ετερότητα. Ανδρέας Κέδρος – Κλεμάν Λεπίδης. Το ζήτημα της γλώσσας. Η περίπτωση του Βασίλη Αλεξάκη.

Ιστορία των ελληνογαλλικών σχέσεων

Διδάσκων: Ν. Μανιτάκης

Το μάθημα εξετάζει το σύνολο των ελληνογαλλικών σχέσεων στη διάρκεια του 20^{ού} αιώνα, με έμφαση κυρίως στις πολιτικές, διπλωματικές, εκπαιδευτικές και επιστημονικές σχέσεις. Η προβληματική του μαθήματος επικεντρώνεται στη θεσμική

διάσταση των ελληνογαλλικών πολιτιστικών σχέσεων, εστιάζοντας στον ρόλο που διαδραμάτισαν οι κρατικοί φορείς των δύο χωρών. Θα αναλυθούν επομένως όψεις της πολιτιστικής διπλωματίας, αλλά και της διακρατικής συνεργασίας που αναπτύχθηκε μεταξύ της Γαλλίας και της Ελλάδας κατά την παραπάνω περίοδο.

Ενότητες του μαθήματος:

1. Ιστορικό πανόραμα: οι διπλωματικές σχέσεις Ελλάδας και Γαλλίας τον 20ό αιώνα
2. Όψεις της ελληνογαλλικής θεσμικής συνεργασίας: διακρατικές πολιτιστικές συμφωνίες και μεικτές επιτροπές
3. Γαλλόφιλοι και γερμανόφιλοι στην Ελλάδα του 20ού αιώνα: συσσωματώσεις και αντιπαλότητες
4. Τα γαλλικά εκπαιδευτικά και πολιτιστικά ιδρύματα στην Ελλάδα: το Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών
5. Τα γαλλικά επιστημονικά ιδρύματα στην Ελλάδα: η Γαλλική Σχολή Αθηνών και η Σχολή Παστέρ Αθηνών
6. Φοιτητικές αποδημίες: οι σπουδές των Ελλήνων στα ανώτατα γαλλικά εκπαιδευτικά ιδρύματα
7. Η πολιτική υποτροφιών του γαλλικού κράτους και οι Έλληνες υπότροφοι
8. Η ελληνογαλλική συνεργασία στο πεδίο της ανώτατης εκπαίδευσης: θέσπιση εδρών, ίδρυση ερευνητικών κέντρων και λειτουργία πανεπιστημιακών ιδρυμάτων
9. Η Ελλάδα ως τόπος προσκυνήματος: επισκέψεις και διαλέξεις Γάλλων επιστημόνων και διανοουμένων
10. Η Γαλλία ως χώρα υποδοχής: μεταναστεύσεις και ελληνικές κοινότητες
11. Γαλλικές στρατιωτικές αποστολές και εκσυγχρονισμός των ελληνικών ένοπλων δυνάμεων (α' μισό 20ού αιώνα)
12. Η Γαλλία ως τόπος πολιτικής εξορίας τον 20ό αιώνα: πρόσφυγες και αυτοεξόριστοι από την περίοδο του Μεταξά έως και τη Δικτατορία

3. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ

Ιστορία της μετάφρασης

Διδάσκουσες: Σ. Ντενίση – Φ. Σωφρονίδου

Το μάθημα αυτό αποτελεί μάθημα μύησης στον καθοριστικό ρόλο που έπαιξε η μετάφραση γενικότερα, και η λογοτεχνική μετάφραση ειδικότερα, στη διαμόρφωση της ελληνικής κοινωνίας ήδη από την περίοδο του ελληνικού Διαφωτισμού (1770-1821), αλλά και στα χρόνια που το νεαρό ελληνικό κράτος έκανε τα πρώτα του

βήματα τον 19ο αιώνα, χωρίς να χάσει τον καθοριστικό της ρόλο όμως και μεταγενέστερα κατά τον 20ό αιώνα.

Ενότητες του μαθήματος:

1. Ελληνικός Διαφωτισμός και μετάφραση. Ο Αδαμάντιος Κοραής και η μετακένωση
2. Ζητήματα θεωρίας του μεταφραστικού εγχειρήματος από τους έλληνες διαφωτιστές
3. Χαρτογράφηση του μεταφραστικού τοπίου από τα τέλη του 18ου αιώνα μέχρι και τη δεκαετία του 1830
4. Η επανάσταση στο χώρο των λογοτεχνικών μεταφράσεων της δεκαετίας του 1840 και η αντεπανάσταση της δεκαετίας του 1850
5. Οι δεκαετία του 1860 και 1870 και η άνθιση των γαλλικών μεταφράσεων
6. Από την άνθιση στην πτώση: οι δεκαετίες του 1880 και 1890
7. Χαρτογράφηση της μεταφραστικής παραγωγής από τις αρχές του 20ού μέχρι την αυγή του 21ου αιώνα
8. Οι διαδρομές των Γάλλων συγγραφέων στα ελληνικά γράμματα
9. Πορτρέτα μεταφραστών
10. Τα έργα, πρωτότυπα κι οι μεταφράσεις τους
11. Το εκδοτικό τοπίο
12. Επισκόπηση της μεταφραστικής περιπέτειας

Εργαστήριο 1: Λογοτεχνική μετάφραση – Πεζογραφία

Διδάσκουσα: Μ. Παπαδήμα

Το εργαστήριο αυτό επικεντρώνεται στη μετάφραση του πεζού λόγου, κυρίως του μυθιστορήματος αλλά και της νουβέλας και του διηγήματος. Εξετάζει τα διάφορα χαρακτηριστικά του είδους από τη μεταφραστική οπτική, ακολουθώντας χρονολογικά αλλά και υφολογικά κριτήρια. Στόχος του εργαστηρίου είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις κυριότερες μεταφραστικές δυσκολίες που θέτει η μυθιστορηματική γραφή σε ένα χρονολογικό φάσμα που καλύπτει τον 19ο έως τον 21ο αιώνα.

Ενότητες του μαθήματος:

1. Μυθιστόρημα, αφηγητής, πρόσωπα, ιστορία, ταυτότητες, χώρος και χρόνος στην παλέτα του μεταφραστή
2. 19ος αιώνας: ο αιώνας του μυθιστορήματος. Μετάφραση και ρομαντισμός: Chateaubriand, Hugo
3. 19ος αιώνας: ο αιώνας του μυθιστορήματος. Μεταφράζοντας το ρεαλιστικό μυθιστόρημα: Stendhal, Flaubert, Maupassant κτλ.

4. 19ος αιώνας: ο αιώνας του μυθιστορήματος. Μεταφράζοντας το νατουραλιστικό μυθιστόρημα: Zola
5. Μυθιστόρημα και σουρρεαλισμός: Breton, Aragon, Soupault κτλ.
6. Το εργαστήριο της γραφής: Queneau, Vian, Perec, Simon
7. 20ός αιώνας: τα ιερά τέρατα του μυθιστορήματος Proust, Céline, Camus, Sartre
8. Μυθιστόρημα γένους θηλυκού: Beauvoir, Sagan, Duras, Ernaux κτλ.
9. Το ιστορικό μυθιστόρημα: από τον Alexandre Dumas στον Amin Maalouf
10. Το αστυνομικό μυθιστόρημα: Maurice Attia, Fred Vargas, Maurice Leblanc
11. Μετάφραση παιδικής λογοτεχνίας
12. Το μυθιστόρημα της καθημερινής ζωής

Εργαστήριο 2: Μετάφραση και νέες τεχνολογίες

Διδάσκουσες: Α.-Β. Πανταζάρα – Ε. Τζιάφα

Στόχος του μεταπτυχιακού μαθήματος είναι να εισαγάγει και να εκπαιδεύσει τους φοιτητές σε σύγχρονα λογισμικά που υποστηρίζουν τη μεταφραστική πράξη. Στόχος είναι η ανάπτυξη δεξιοτήτων για την επιλογή και χρήση των κατάλληλων μεταφραστικών εργαλείων ανάλογα με το είδος της μετάφρασης, καθώς και η εξοικείωση με τις νέες τεχνολογίες αλλά και τις σύγχρονες μεταφραστικές πρακτικές που συνδέονται άμεσα με την αγορά εργασίας.

Ενότητες του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στη γλωσσική τεχνολογία

Γέννηση και ιστορία της γλωσσικής τεχνολογίας. Επισκόπηση των τελευταίων εξελίξεων στον τομέα.

2. Ο ρόλος της τεχνολογίας στη μετάφραση

Εστίαση στις νέες τεχνολογίες που αφορούν τη μετάφραση, από την επεξεργασία κειμένων ως την αυτόματη μετάφραση και τις μεταφραστικές μνήμες, τις ορολογικές βάσεις δεδομένων, τους ηλεκτρονικούς θησαυρούς και τα λεξικά. Καινοτομίες και περιορισμοί, ανάλογα με το κειμενικό είδος, τον όγκο, το ύφος και τη χρήση των κειμένων. Μετάφραση και νέες τεχνολογίες στη μεταφραστική υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Γλωσσολογία σωμάτων κειμένων

Γνωριμία με τα υπάρχοντα σώματα κειμένων και τα είδη τους. Δημιουργία σωμάτων κειμένων και πρακτική εργασία με τα εργαλεία επεξεργασίας σωμάτων κειμένων. Στόχος αυτής της ενότητας είναι να γνωρίσουν οι φοιτητές τα σώματα κειμένων ως γλωσσικούς πόρους για τη μετάφραση, τους ενδεδειγμένους τρόπους για τον εντοπισμό μεταφραστικών λύσεων, την εξαγωγή ορολογίας. Θα συζητηθούν θέματα πνευματικών δικαιωμάτων.

4. Ορολογικές βάσεις δεδομένων

Γνωριμία με τις υπάρχουσες ορολογικές βάσεις δεδομένων και εργαλεία εξαγωγής ορολογίας.

5. Εργαλεία διαχείρισης και συντονισμού μεταφραστικών έργων (projects)

Αναλυτική παρουσίαση και εξάσκηση σε προγράμματα διαχείρισης και συντονισμού μεταφραστικών έργων. Προσομοίωση ανάθεσης και συντονισμού μεταφραστικού έργου.

6-7-8. Μεταφραστικές μνήμες

Αναλυτική παρουσίαση και εξάσκηση σε προγράμματα μεταφραστικών μνημών με ευρεία διάδοση στην αγορά εργασίας, όπως το SDL Trados. Μετάφραση νομικών, διαφημιστικών, επιστημονικών, τεχνικών κειμένων. Εργαλεία ελέγχου ποιότητας. Παρουσιάσεις εργασιών.

9-10. Οπτικοακουστική και πολυμεσική μετάφραση

Εισαγωγή στην οπτικοακουστική και πολυμεσική μετάφραση, υποτιτλισμός οπτικοακουστικού υλικού (μαγνητοσκοπημένες ομιλίες, κινηματογραφικές ταινίες, τηλεοπτικές σειρές, βίντεο, ειδήσεις, ντοκιμαντέρ, κινούμενα σχέδια κτλ.), υποτιτλισμός για κωφούς και βαρήκοους και την ακουστική περιγραφή για τυφλούς και άτομα με προβλήματα όρασης. Εξοικείωση των φοιτητών με τη διαδικασία της μετάφρασης οπτικοακουστικού υλικού, τη χρήση των αντίστοιχων λογισμικών και εργαλείων, καθώς και την επιλογή των κατάλληλων μεταφραστικών τεχνικών, όπως η συμπύκνωση, ο συγχρονισμός κτλ.

11. Εργαλεία επιχώριας προσαρμογής

Μετάφραση ιστοσελίδων, λογισμικού, βιντεοπαιχνιδιών, διαφημιστικών κειμένων.

12. Μετεπιμέλεια (post-editing), πληθοπορισμός (crowdsourcing), συνεργατική μετάφραση, φόρα συνεργασίας και πλατφόρμες συνεργατικής μετάφρασης.

Γνωριμία με τις τελευταίες εξελίξεις στον χώρο της επαγγελματικής μετάφρασης.

Εργαστήριο 3: Μετάφραση δοκιμακού και ακαδημαϊκού λόγου

Διδάσκουσες: Μ. Παπαδήμα – Α.-Β. Πανταζάρα

Το εργαστήριο επικεντρώνεται στα χαρακτηριστικά και στις συμβάσεις του δοκιμακού, ακαδημαϊκού και επιστημονικού λόγου και στις ιδιαίτερες δυσκολίες που συνεπάγονται για τη μετάφρασή του. Το δοκίμιο αποτελεί ένα κειμενικό είδος (genre) που περιλαμβάνει κείμενα που μπορεί να ανήκουν ως προς τη θεματική τους σε διάφορες θεωρητικές κυρίως επιστήμες (φιλοσοφία, κοινωνιολογία, ψυχολογία/ψυχανάλυση, ιστορία, λογοτεχνία, μεταφρασεολογία, πολιτισμικές σπουδές κτλ.) και ως προς τη μορφή τους σε διάφορους τύπους κειμένων (κριτική, πραγματεία, μονογραφία, σχόλιο, βιογραφία κτλ.). Στόχος του εργαστηρίου είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις κυριότερες μεταφραστικές δυσκολίες που θέτει το

συγκεκριμένο είδος, όπως ζητήματα ορολογίας, τεκμηρίωσης, ύφους, διακειμενικότητας, υποσημειώσεων.

Ενότητες του μαθήματος:

1. Βασικά χαρακτηριστικά και συμβάσεις του δοκιμιακού λόγου
2. Φιλοσοφία - Ιστορία των ιδεών (Κώστας Αξελός, Philippe Nemo, Paul Ricœur)
3. Ψυχολογία - Ψυχανάλυση (Jacques Lacan, Colette Soler, René Zazzo)
4. Μεταφρασεολογία (Jean-René Ladmiral, Antoine Berman, Barbara Cassin)
5. Λογοτεχνική θεωρία και κριτική (Roland Barthes, Michel Butor, Michel Zérafra)
6. Ανακεφαλαίωση - Σύνθεση: μεταφραστικές δυσκολίες

Η κάθε προτεινόμενη θεματική ενότητα αντιστοιχεί σε 2 τουλάχιστον μαθήματα, ανάλογα με τις δυσκολίες του κειμένου και τον ρυθμό των φοιτητών.

4. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Γαλλόφωνη λογοτεχνία

Διδάσκουσα: Ε. Τατσοπούλου

Αν από τη σύστασή της η γαλλική λογοτεχνία εμπνεύστηκε ευρέως από την αρχαία Ελλάδα, η Γαλλία και τα γαλλικά γράμματα αποτέλεσαν πόλο έλξης για αρκετούς λογοτέχνες της νεότερης Ελλάδας. Στο μάθημα αυτό, εστιάζουμε στους Έλληνες γαλλόφωνους συγγραφείς από τον 19ο αιώνα έως σήμερα. Παρουσιάζεται η ζωή και η πνευματική πορεία Ελλήνων λογοτεχνών που επέλεξαν να γράψουν στα γαλλικά το έργο τους ή μέρος αυτού και διερευνώνται οι λόγοι που οδήγησαν τον καθένα από αυτούς στην απόφαση να υιοθετήσει τη γαλλική γλώσσα. Ακολουθεί ανάλυση χαρακτηριστικών αποσπασμάτων λογοτεχνικών έργων Ελλήνων γαλλόφωνων συγγραφέων που γράφτηκαν απευθείας στα γαλλικά.

Ενότητες του μαθήματος:

1. Εισαγωγικό μάθημα: Η Γαλλία και τα γαλλικά γράμματα ως πηγή έμπνευσης Ελλήνων λογοτεχνών – Έλληνες γαλλόφωνοι συγγραφείς (από τον 19ο αιώνα έως σήμερα)
2. Jean Moréas
3. Jean Psichari
4. Nikos Kazantzakis
5. Melpo Axioti
6. Gisèle Prassinos
7. André Kédros

8. Marguerite Libéraki
9. Clément Lépidis
10. Georges Haldas et Théo Crassas
11. Vassilis Alexakis
12. Takis Théodoropoulos

Έμφυλες προσεγγίσεις του δημόσιου βίου

Διδάσκουσα: Α. Ευθυμίου

Το μάθημα θέτει στο επίκεντρο της διαπραγμάτευσης τις έννοιες «φύλο», «δημόσιος χώρος», «ιδιότητα του πολίτη» και «πολιτική», «φεμινισμός/οί» και προσπαθεί να ανιχνεύσει τις μεταξύ τους σχέσεις μέσα στον ελληνογαλλικό χώρο από τα τέλη του 18ου αιώνα και μέχρι τις μέρες μας. Πραγματεύεται ζητήματα που διατρέχουν τη νεωτερικότητα και εξετάζει την ιστορικότητα των παραπάνω κατηγοριών: την ιστορική τους διαμόρφωση και τις μεταβαλλόμενες σημασίες τους, διαδικασία άμεσα συνδεδεμένη με τις περιόδους πολιτικοκοινωνικών και διεθνών κρίσεων, όπως είναι οι επαναστάσεις και οι πόλεμοι (οι γαλλικές επαναστάσεις του 1789, 1830, 1848, η Κομμούνα, η Επανάσταση του 1821, ο γαλλοπρωσικός πόλεμος του 1870 και ο ελληνοτουρκικός πόλεμος του 1897, ο Α΄ και Β΄ Παγκόσμιος πόλεμος).

Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι επιμέρους άξονες συζήτησης αφορούν στις διεκδικήσεις της ιδιότητας του πολίτη, οι οποίες δεν είναι ποτέ βέβαια ουδέτερες, αλλά, συναρτημένες από την παράμετρο του φύλου ενώ συνδέονται άμεσα με την πρόσβαση στην εκπαίδευση και την εργασία αλλά και τα αστικά δικαιώματα στο πλαίσιο του θεσμού του γάμου. Επιπροσθέτως, η έμφαση του δεύτερου κύματος του φεμινισμού στην πολιτική διάσταση των μέχρι τότε θεωρούμενων «προσωπικών» συνθηκών, στρέφει το ενδιαφέρον σε θέματα που αφορούν στο σώμα, στην αναπαραγωγή και τη σεξουαλικότητα. Η εδραίωση του θεσμικού και κρατικού φεμινισμού μετά τη δεκαετία του 1980 αλλά και οι σχετικές πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης έφεραν στο προσκήνιο το ζήτημα της ισότιμης παρουσίας των δύο φύλων στον δημόσιο χώρο αλλά και εκείνο, άμεσα συναρτημένο με το πρώτο, της γλωσσικής ανισότητας σε όλα τα επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης.

Ενότητες του μαθήματος:

1. Θεωρητικά, μεθοδολογικά και ιστοριογραφικά ζητήματα.

2-3. Η συγκρότηση της «συνείδησης του φύλου» σε Ελλάδα και Γαλλία κατά τον 19ο αιώνα, προϋπόθεση για την εμφάνιση της «φεμινιστικής συνείδησης» και η διεκδίκηση των δικαιωμάτων -αστικών, κοινωνικών και κυρίως πολιτικών- που συγκροτούν το έμφυλο περιεχόμενο της ιδιότητας του πολίτη (διευρυμένη προσέγγιση του πολιτικού). Η γέννηση του φεμινιστικού κινήματος στις δύο χώρες.

4-5-6. Αντιλήψεις, έμφυλες εκπαιδευτικές θεωρίες και πολιτικές από τον αιώνα των Φώτων έως τις μέρες μας σε Γαλλία και Ελλάδα. Η πρόσβαση των δύο φύλων στη γνώση και σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης ως προϋπόθεση για την πρόσβαση στον δημόσιο βίο. Η μισθωτή εργασία ως βάση για τη συγκρότηση ταυτοτήτων και την οργάνωση της συλλογικής δράσης.

7. Η διεκδίκηση των πολιτικών δικαιωμάτων σε Ελλάδα και Γαλλία κατά την περίοδο του Μεσοπολέμου. Ο μετασχηματισμός της έννοιας του πολίτη.

8-9. Έμφυλες προσεγγίσεις των δύο παγκόσμιων πολεμικών συρράξεων

10-11. Η θεσμοθέτηση της καθολικής ψηφοφορίας. Το δεύτερο κύμα του φεμινιστικού κινήματος σε Ελλάδα και Γαλλία. κατά τη δεκαετία του 1970 και του 1980. Ο θεσμικός φεμινισμός και το ζήτημα της ισότιμης παρουσίας των φύλων στη δημόσια σφαίρα (1980-2015).

12. Παρουσίαση ερευνητικών εργασιών.

Λογοτεχνία, θέατρο και κινηματογράφος

Το μάθημα έχει ως στόχο να εξετάσει τη σχέση της λογοτεχνίας με το θέαμα, θεατρικό και κινηματογραφικό, διερευνώντας τη «διασημειωτική» μετάφραση λογοτεχνικών κειμένων τόσο στη σκηνή όσο και στην οθόνη, δηλαδή τη θεατρική δραματοποίηση και τη φιλική μεταφορά γαλλικών μυθιστορημάτων (βλ. Ρομπέρ Μπρεσόν/Ντιντερό, Ρενουάρ/Ζολά, Μωπασάν, Μεριμέ, Φλωμπέρ). Θα παρουσιαστεί επίσης η φιλική διασκευή γαλλικών θεατρικών έργων μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα (βλ. Λαμπίς/Ρενέ Κλαιρ, θεατρικός και κινηματογραφικός Ζαν Κοκτώ) ανιχνεύοντας την ειδολογική διεύρυνση των δύο αυτών τεχνών. Μέσα από την ανάλυση συγκεκριμένων παραδειγμάτων θα μελετηθούν τα «κείμενα»-διασκευές ως πολιτισμικές μεταφορές και ως αισθητικά αντικείμενα συνομιλίας και αλληλεπίδρασης μεταξύ των ειδών και θα επαναπροσδιοριστούν οι έννοιες της λογοτεχνικότητας και της θεατρικότητας.

Μετανάστευση, εξορία και διασπορά στον ελληνογαλλικό χώρο. Ιστορικές και λογοτεχνικές προσεγγίσεις

Το μάθημα εστιάζει στα φαινόμενα που σχετίζονται με το θέμα της μετανάστευσης, της εξορίας και της διασποράς στη ιστορική και λογοτεχνική του διάσταση. Στόχος είναι να παρακολουθήσει τις ποικίλες εκφάνσεις αυτών των φαινομένων από τα τέλη του 18ου αι όπου σταδιακά διαμορφώνεται μια ελληνική κοινότητα στο Παρίσι μέχρι την περίοδο της Διδακτορίας στην Ελλάδα όπου κορυφώνονται οι δεσμοί με τη Γαλλία, τόσο στο θεσμικό, διανοητικό, καλλιτεχνικό, όσο και στο πολιτικό επίπεδο. Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζεται πώς οι πρωτοβουλίες των αποδήμων συνέβαλαν αποφασιστικά στην τελική διαμόρφωση του ιδεολογικού πλαισίου μέσα στο οποίο προετοιμάστηκε ο απελευθερωτικός αγώνας των Ελλήνων αλλά και πώς,

μετά τη δημιουργία του ανεξάρτητου ελληνικού κράτους, η ελληνική Κοινότητα της Γαλλίας διατήρησε ένα μέρος του προγενέστερου πολιτικού της ρόλου, ο οποίος, μάλιστα, αναβαθμιζόταν κατά τις περιόδους των εθνικών κρίσεων του Ελληνισμού. Στο πλαίσιο του μαθήματος διερευνάται επίσης, πώς η εμπειρία της μετανάστευσης και της εξορίας διαπερνά το έργο πολλών λογοτεχνών.

Ιστορία των ιδεών για τη γαλλική και την ελληνική γλώσσα

Προσεγγίζονται θέματα που σχετίζονται με τη σχέση γλώσσας και κοινωνίας, κυρίως στην ιστορική της διάσταση. Ενδεικτικά:

1. Η ιστορία της διαμόρφωσης της γαλλικής και της ελληνικής ως εθνικών γλωσσών.
2. Ιστορία της γλωσσικής ρύθμισης και τυποποίησης στη Γαλλία: Γαλλική Ακαδημία, γραμματικές, Remarqueurs, «bon usage».
3. Φυγόκεντρες δυνάμεις: Καναδάς, «γαλλοφωνία».
4. Οι ιδέες περί γλώσσας στον Διαφωτισμό και τη Γαλλική Επανάσταση. Η επίδρασή τους στις ιδέες για την ελληνική γλώσσα.
5. Αντιλήψεις και στάσεις απέναντι στη γλώσσα, διαχρονική και διαγλωσσική προσέγγιση: γλωσσικός καθαρισμός, γλωσσική ανασφάλεια.

Λογοτεχνία και αρχαιότητα

Με οδηγό πρόσφατες θεωρητικές μελέτες που επικεντρώνονται στη σημασία των υλικών αντικειμένων στην πολιτισμική ζωή μιας κοινωνίας καθώς και στις σύνθετες σχέσεις που διαμορφώνονται ανάμεσα στον αρχαιολογικό λόγο και τις εθνικές ιδεολογίες, εξετάζονται λογοτεχνικά κείμενα στα οποία τα αρχαία υλικά διαδραματίζουν κεντρικό σημασιακό ρόλο. Διερευνώνται ζητήματα όπως: η εμπύχωση των αρχαιοτήτων, οι σχέσεις λογοτεχνικού και αρχαιολογικού λόγου, η αρχαιολογική συγκρότηση της λογοτεχνικής γραφής.

Πρόσληψη της αρχαίας και σύγχρονης Ελλάδας στη Γαλλία

Εκκινώντας από μια προσέγγιση του ορισμού του κλασικού, τις μετατοπίσεις, τις διαφορετικές προσεγγίσεις αλλά και τις αμφισβητήσεις της αρχαιότητας, το μάθημα εστιάζει στην πρόσληψη της αρχαίας και σύγχρονης Ελλάδας στη Γαλλία. Ανάμεσα στα ζητήματα που εξετάζονται είναι ο ρόλος των ελληνιστών και κατόπιν των νεοελληνιστών στη διαμόρφωση της εικόνας της Ελλάδας στη Γαλλία και η συγκρότηση πολιτισμικών δικτύων, οι έδρες αρχαίας και νεοελληνικής φιλολογίας στα γαλλικά πανεπιστήμια, ο ρόλος των πολιτιστικών θεσμών και της πολιτισμικής διπλωματίας, η πρόσληψη του αρχαίου θεάτρου στη γαλλική δραματουργία, η ελληνική αρχαιότητα και ο γαλλικός νεοκλασικισμός, η αρχαιότητα ως αντικείμενο εθνικών κατασκευών στη Γαλλία, οι αναπαραστάσεις της ελληνικής αρχαιότητας στη

γαλλική τέχνη, ο ρόλος της εκδοτικής παραγωγής (περιοδικός και επιστημονικός τύπος, εκδότες, τυπογραφεία, έντυπα κ.λπ.).

Γαλλόφωνη διαπολιτισμικότητα και ταυτότητες

Η προβληματική της πολιτισμικής ταυτότητας στο πλαίσιο των περιοχών της Γαλλοφωνίας, αποτελεί έναν χώρο έρευνας που συναντάμε όλο και περισσότερο στις ανθρωπιστικές και στις κοινωνικές επιστήμες. Τα τελευταία χρόνια αυτή η προβληματική γνώρισε πολλές θεωρητικές προσεγγίσεις, ενώ βρίσκεται πάντα σε ένα μεταποικιακό πλαίσιο, εφόσον η Γαλλοφωνία είναι «μια (μετα)αποικιακή ανακάλυψη» (Dominique Combe). Στο πλαίσιο του μαθήματος θα προσεγγισθούν τα ιστορικά και κοινωνικά περιβάλλοντα ως δομικά στοιχεία της ταυτότητας, οι διεθνικές κουλτούρες, οι μεταναστευτικές και διασπορικές κουλτούρες, οι εννοιολογήσεις του κοσμοπολιτισμού και της συνοροχώρας (borderland), με γεωγραφικό πλαίσιο τις χώρες του Μαγκρέμπ, τις Αντίλλες και την υποσαχάρια Αφρική.

Θεωρία της λογοτεχνίας με έμφαση στην πρόσληψη

Το μάθημα έχει σκοπό να ασκήσει τον φοιτητή στον θεωρητικό προβληματισμό σχετικά με το λογοτεχνικό φαινόμενο: ορισμός και λειτουργία της λογοτεχνίας, σχέση λογοτεχνίας, ιστορίας και κοινωνίας, ζητήματα ανάγνωσης και ερμηνείας του λογοτεχνικού κειμένου. Εξετάζονται βασικά στοιχεία της εμφάνισης της θεωρίας και κριτικής της λογοτεχνίας κατά τους νεότερους χρόνους και ιδιαίτερα της διαμόρφωσης σχετικών τάσεων και σχολών από το δεύτερο ήμισυ του 20ού αιώνα έως σήμερα. Δίνεται έμφαση στις ποικίλες εκφάνσεις γαλλικού και γαλλόφωνου στοχασμού καθώς και στις θεωρίες και μεθόδους διερεύνησης της πρόσληψης και μετάφρασης του λογοτεχνικού έργου.

Ειδικά θέματα λογοτεχνίας

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα προσεγγίζονται ειδικά θέματα λογοτεχνίας τα οποία θα προσδιορίζονται από τον/τους εκάστοτε διδάσκοντα/ες και θα καλύπτουν ένα εξειδικευμένο επιστημονικό πεδίο.

Ειδικά θέματα ιστορίας του γαλλικού πολιτισμού

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα προσεγγίζονται ειδικά θέματα ιστορίας του γαλλικού πολιτισμού τα οποία θα προσδιορίζονται από τον/τους εκάστοτε διδάσκοντα/ες και θα καλύπτουν ένα εξειδικευμένο επιστημονικό πεδίο.

Εργαστήριο επιλογής: Λογοτεχνική Μετάφραση – Θέατρο ή/και Ποίηση

Το μάθημα σκοπό έχει να ασκήσει του φοιτητές στη μετάφραση ιδιαίτερων μορφών λογοτεχνικής έκφρασης όπως αυτές της ποίησης και του θεάτρου. Το ακριβές αντικείμενο θα προσδιορίζεται αναλόγως των ενδιαφερόντων των φοιτητών και των διδασκόντων. Πρόκειται πάντως για εργαστηριακού τύπου μάθημα που συνδυάζει κριτική δημοσιευμένων μεταφράσεων με μεταφραστική εργασία των ίδιων των φοιτητών. Δίνονται παράλληλα βασικά στοιχεία θεωρίας και τεχνικής του αντίστοιχου είδους λόγου (γαλλική και ελληνική προσωδία και στοιχεία μετρικής, θεωρία και τεχνική της θεατρικής παράστασης). Τα κείμενα εργασίας θα αφορούν ποικίλες τάσεις από τον 19ο αιώνα μέχρι και σύγχρονες μας μορφές ποιητικής και θεατρικής έκφρασης.

Διασκευή

Διδάσκουσα: Χ. Μυγδάλη

A. Η διασκευή συνιστά την κατεξοχήν μεταφραστική πράξη, το σύνολο δηλαδή των διεργασιών εκείνων που απαιτούνται για να περάσουμε από μία κειμενική μορφή σε μία άλλη, κειμενική ή μη, μορφή που φέρει το ίδιο μήνυμα. Τα σημαντικότερα στοιχεία που οφείλει να λαμβάνει υπ' όψιν του ο διασκευαστής είναι οι πολιτισμικές αναφορές, το ύφος, καθώς και ο τόπος και ο χρόνος παραγωγής του κειμένου-πηγής, προκειμένου να επιλέξει ποια από αυτά θα διατηρηθούν και ποια θα μεταβληθούν στην καινούργια εκδοχή του προς διασκευή κειμένου. Οι κυριότεροι παράγοντες που καθορίζουν αυτές τις επιλογές είναι το είδος (genre) του κειμένου-στόχου και το κοινό στο οποίο απευθύνεται. [2 ενότητες]

1. Τι θεωρείται διασκευή και γιατί κάνουμε διασκευές.
2. Πώς περνάμε από τον πολιτισμό-πηγή στον πολιτισμό-στόχο, ποια στοιχεία διατηρούνται και ποια μεταβάλλονται και από ποιους παράγοντες εξαρτάται αυτή η διαδικασία.

B. Μέσα από παραδείγματα κυρίως λογοτεχνικών, θεατρικών και κινηματογραφικών διασκευών έργων της κλασικής και της σύγχρονης γαλλικής λογοτεχνικής παραγωγής θα επιχειρήσουμε να εξετάσουμε τους μηχανισμούς που ορίζουν κατά περίπτωση αυτές τις επιλογές, αλλά και τη συνέπεια που αυτές οι επιλογές απαιτούν για να είναι μία διασκευή επιτυχημένη. [3 ενότητες]

3. *Οι Άθλιοι* στο ραδιόφωνο και το μιούζικαλ
4. *Οι Επικίνδυνες Σχέσεις* στο θέατρο και στο σινεμά
5. Η ταινία *Chocolat* και το σίριαλ *Καφέ της Χαράς*

Στη συνέχεια, θα επιχειρήσουμε να ασκηθούμε στη διασκευή, χρησιμοποιώντας κυρίως διηγήματα, για να έχουν αυτοτελή χαρακτήρα, τα οποία θα αποπειραθούμε να διασκευάσουμε για το θέατρο (μονόπρακτα), το σινεμά (ταινία μικρού μήκους), το ραδιόφωνο (ραδιοφωνικό μονόπρακτο), και το παιδικό κοινό. [5 ενότητες]

6. Διασκευή διηγήματος για το θέατρο
7. Διασκευή διηγήματος για το σινεμά
8. Διασκευή διηγήματος για το ραδιόφωνο
9. Διασκευή διηγήματος για το παιδικό κοινό
10. Επιμέλεια διασκευών

Γ. Τα τελευταία μαθήματα θα αφιερωθούν στην ανάλυση πρόσφατων (της τελευταίας τριετίας) διασκευών που θα κληθούν να εντοπίσουν οι φοιτητές από τη γαλλική στην ελληνική πολιτισμική παραγωγή. [2 ενότητες]

11. Συζήτηση των παραδειγμάτων και ανάληψη εργασιών
12. Παρουσίαση εργασιών και απορίες.

Δημιουργική γραφή

Στο πρώτο εισαγωγικό τρίωρο θα εξοικειωθούμε με την έννοια της δημιουργικής γραφής και τον ρόλο που διαδραματίζει στην εποχή μας, όπου το διαδίκτυο δίνει άπειρες δυνατότητες δημοσίευσης και ανάγνωσης. Στις επόμενες δέκα συναντήσεις θα επικεντρωθούμε σε τέσσερις βασικές αφηρημένες έννοιες, την απώλεια, τη μνήμη, την ελευθερία και την ευτυχία, και θα παρακολουθήσουμε πώς διαπραγματεύονται τις έννοιες αυτές Γάλλοι φιλόσοφοι, ποιητές, πεζογράφοι και αρθρογράφοι από το 19ο και τον 20ό αιώνα. Θα επικεντρωθούμε στο ύφος ως κύριο φορέα του μηνύματος και θα ασκηθούμε στη γραφή, παράγοντας με τη σειρά μας κείμενα με άξονα τις έννοιες αυτές. Τα είδη που θα μας απασχολήσουν στις ασκήσεις είναι το ποίημα, το διήγημα, το δοκίμιο και η επιστολή. Έχουν επιλεγεί με κριτήριο την ποικιλία, αλλά και τη δυνατότητα αυτοτέλειας, προκειμένου να ολοκληρώνονται μέσα στο χρονικό διάστημα της εβδομάδας που μεσολαβεί από τη μία συνάντηση στην άλλη. Στο τέλος, θα επιμεληθούμε ένα κείμενο του κάθε συμμετέχοντα, με στόχο τη δημιουργία ενός ιστολογίου όπου θα δημοσιεύσουμε τους καρπούς των συναντήσεών μας.

Κριτική της μετάφρασης

Πρόκειται για τη συστηματική μελέτη και ερμηνεία των αναμεταφράσεων σημαντικών έργων της γαλλικής λογοτεχνίας στην ελληνική γλώσσα καθώς και την κριτική αποτίμησή τους με βάση τη λογοτεχνική κριτική και τη θεωρία της μετάφρασης. Θα αναλυθούν πρωτότυπα κείμενα και διαφορετικές μεταφραστικές εκδοχές υπό το φως εννοιών όπως «μεταφραστικός ορίζοντας», «μεταφραστικό σχέδιο», «σωστό», «λάθος», «αποκλίνουσα ομοιότητα», «σχετική απόκλιση», «ριζική απόκλιση», «διασκευή» κ.λπ.

Ανθρωπιστικές σπουδές και νέες τεχνολογίες

Στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στις χρήσεις και εφαρμογές των νέων τεχνολογιών στις ανθρωπιστικές επιστήμες, μελετώντας τις βασικές θεωρητικές έννοιες, τις μεθόδους και τις πρακτικές που τις χαρακτηρίζουν, αλλά και τον θεωρητικό προβληματισμό και τις κριτικές προσεγγίσεις που τις συνοδεύει. Θα συζητηθούν οι αλλαγές που επιφέρει η ψηφιακότητα στις ανθρωπιστικές επιστήμες, και ειδικότερα στους τομείς της ιστορίας, της λογοτεχνίας, των πολιτισμικών σπουδών, της γλωσσολογίας και της μετάφρασης.

Ενδεικτικά, οι ενότητες του μαθήματος περιλαμβάνουν:

1. Ψηφιοποίηση περιεχομένου (αρχεία οργανισμών, μεταδεδομένα).
2. Σχεδιασμός και ανάπτυξη ηλεκτρονικών πόρων, κωδικοποίηση και επισημείωση πληροφορίας.
3. Γνωστικοί πόροι, οντολογίες και θησαυροί.
4. Γλωσσικοί πόροι, λεξικά, βάσεις δεδομένων, σώματα κειμένων.
5. Εφαρμογές για μουσεία, εκπαιδευτικές πλατφόρμες.
6. Ψηφιακή επικοινωνία και κοινωνικά δίκτυα, πληθοπορισμός.
7. Ανοιχτότητα, προσβασιμότητα, διαλειτουργικότητα.
8. Ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων.

Ειδικά θέματα μετάφρασης και μεταφρασεολογίας

Εξετάζονται ανά περίπτωση θέματα που αφορούν:

- είτε μετάφραση εξειδικευμένων πεδίων όπως:

μετάφραση παιδικής/νεανικής λογοτεχνίας, αστυνομικής λογοτεχνίας, κόμικς, μετάφραση ειδικών κειμένων (ιατρικών, νομικών, τεχνικών, επιστημονικών, οικονομικών, τουριστικών) υποτιλισμός, οπτικοακουστική μετάφραση, διασημειωτική μετάφραση, μηχανική μετάφραση και μετεπιμέλεια (post-editing), συνεργατική μετάφραση, επιμέλεια ψηφιακού κειμένου κτλ.

- είτε μεταφρασεολογικά θέματα όπως:

μετάφραση και πολιτισμικά στοιχεία, μετάφραση του αστικού χώρου, ορολογία και μετάφραση, μετάφραση τοπωνυμίων και ανθρωπωνυμίων, μεταφραστική ηθική, μετάφραση και ιδεολογία, κοινωνιολογία της μετάφρασης, το επάγγελμα του μεταφραστή, εκδοτικές πολιτικές κτλ.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) «Ελληνογαλλικές Σπουδές στη Λογοτεχνία, τον Πολιτισμό και τη Μετάφραση» λειτουργεί μετά από έγκρισή του από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4485/2017.

Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του ΠΜΣ σύμφωνα με τον νόμο 4485/2017 είναι:

1. Η Συνέλευση του Τμήματος

Η Συνέλευση του Τμήματος αποτελείται από μέλη ΔΕΠ, εκπροσώπους από τα μέλη ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ και δύο εκπροσώπους των φοιτητών του Τμήματος (έναν προπτυχιακό και έναν μεταπτυχιακό φοιτητή).

2. Η Συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΣΕ)

Η Συντονιστική Επιτροπή έχει την ευθύνη «για την παρακολούθηση και τον συντονισμό λειτουργίας του Προγράμματος» (παρ. 5, άρθρο 31, Ν.4485/2017). Αποτελείται από πέντε (5) μέλη:

- Δέσποινα Προβατά, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια και Διευθύντρια του ΠΜΣ
- Μαρία Παπαδήμα, Καθηγήτρια
- Δημήτριος-Κωνσταντίνος Ρομπολή, Αναπληρωτής Καθηγητής
- Νικόλαος Μανιτάκης, Επίκουρος Καθηγητής
- Ανδρομάχη-Βιργινία Πανταζάρα, Επίκουρη Καθηγήτρια.

Η θητεία των μελών της Συντονιστικής Επιτροπής είναι διετής και στις αρμοδιότητές της είναι να παρακολουθεί και να ελέγχει, σε συνεργασία με τους επιβλέποντες καθηγητές, την πορεία των σπουδών των μεταπτυχιακών φοιτητών και να επικυρώνει την ολοκλήρωσή τους μετά τον έλεγχο των προαπαιτούμενων. Η ΣΕ είναι επίσης αρμόδια για όλα τα διοικητικά θέματα που προκύπτουν κατά τη διάρκεια των σπουδών των μεταπτυχιακών φοιτητών.

3. Η Διευθύντρια του ΠΜΣ

Η Διευθύντρια του ΠΜΣ, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια κ. Δέσποινα Προβατά, έχει την ευθύνη της εύρυθμης λειτουργίας του Προγράμματος. Συγκαλεί τη ΣΕ και εισηγείται τις αποφάσεις αυτής στη Συνέλευση του Τμήματος για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική εφαρμογή του ΠΜΣ.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

Στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας εγγράφονται, κατ' ανώτατο όριο ανά έτος εισαγωγής, είκοσι (20) φοιτητές ανά κατεύθυνση, ήτοι συνολικά σαράντα (40) φοιτητές.

Προϋποθέσεις εισαγωγής

Στο εν λόγω Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών γίνονται δεκτοί:

- (α) Απόφοιτοι Τμημάτων Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας της ημεδαπής
- (β) Κάτοχοι ισότιμου πτυχίου ομοταγών και αναγνωρισμένων τμημάτων της αλλοδαπής (με αναγνώριση από το ΔΟΑΤΑΠ – όπου απαιτείται), σε συναφή γνωστικά αντικείμενα
- (γ) Κάτοχοι πτυχίου άλλων τμημάτων της ημεδαπής, εφόσον αποδεδειγμένα έχουν καλύψει επαρκώς βασικά πεδία της λογοτεχνίας και του πολιτισμού των γαλλόφωνων λαών και της μετάφρασης
- (δ) Αλλοδαποί κάτοχοι ισότιμου πτυχίου ομοταγών και αναγνωρισμένων τμημάτων της αλλοδαπής (με αναγνώριση από το ΔΟΑΤΑΠ) σε συναφή γνωστικά αντικείμενα. Για τους υποψηφίους αυτούς απαιτείται επιπλέον πιστοποίηση ελληνομάθειας (επίπεδο B2 «καλή γνώση»)
- (ε) Στην περίπτωση αλλοδαπών υποψηφίων, ακόμα κι εκείνων που έχουν κρατική υποτροφία, απαιτείται πιστοποιητικό ή άλλο τεκμήριο πολύ καλής γνώσης της γαλλικής (επίπεδο Γ1 «πολύ καλή γνώση»), καθώς επίσης και πιστοποίηση ή βεβαίωση γνώσης της ελληνικής γλώσσας.

Δικαίωμα υποβολής αίτησης έχουν επίσης απόφοιτοι των ως άνω Τμημάτων, οι οποίοι έχουν περατώσει τις σπουδές τους κατά την εξεταστική περίοδο του Ιουνίου αλλά εκκρεμεί η ορκωμοσία τους. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, οι υποψήφιοι υποχρεούνται να καταθέσουν το πτυχίο τους για την εγγραφή τους.

Προσόντα υποψηφίων

Για την επιλογή των υποψηφίων στο πρόγραμμα συνεκτιμώνται τα εξής (Ν. 4485/2017, άρθρο 34):

1. Γενικός βαθμός πτυχίου.
2. Βαθμολογία σε προπτυχιακά μαθήματα σχετικά με τα αντικείμενα της ειδίκευσης του ΠΜΣ
3. Επίδοση σε πτυχιακή εργασία, όπου προβλέπεται στο προπτυχιακό επίπεδο.
4. Τυχόν ερευνητική δραστηριότητα των υποψηφίων σχετική με την ειδίκευση.
5. Άριστη γνώση της γαλλικής γλώσσας. Συνεκτιμάται η γνώση και άλλης ξένης γλώσσας.

6. Συναφής επιστημονική δραστηριότητα (παρακολούθηση σεμιναρίων, συμμετοχή σε προγράμματα κλπ).
7. Η επιτυχής γραπτή εξέταση.
8. Επιτυχής προφορική συνέντευξη (στην οποία υποβάλλονται όσοι επιτύχουν στην γραπτή εξέταση).

Αίτηση εγγραφής και απαιτούμενα δικαιολογητικά

Μετά από την προκήρυξη του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ελληνογαλλικές σπουδές στη Λογοτεχνία, τον Πολιτισμό και την Μετάφραση», οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν στη Γραμματεία του Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του ΕΚΠΑ τα παρακάτω δικαιολογητικά:

1. Αίτηση συμμετοχής
2. Βιογραφικό σημείωμα
3. Επικυρωμένο αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών
4. Επικυρωμένα αντίγραφα τυχόν άλλων τίτλων σπουδών σε συναφή γνωστικά αντικείμενα
5. Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας
6. Αναγνώριση ισοτιμίας του τίτλου σπουδών από τον ΔΟΑΤΑΠ (για τους υποψήφιους που έχουν τίτλους σπουδών από ΑΕΙ της αλλοδαπής)
7. Πιστοποίηση γνώσης της γαλλικής (επίπεδο Γ1 «πολύ καλή γνώση») για τους υποψήφιους των κατηγοριών (β), (γ) και (δ)
8. Για τους αλλοδαπούς υποψήφιους απαιτείται επιπλέον πιστοποίηση ελληνομάθειας (επίπεδο Β2 «καλή γνώση»)
9. Πιστοποιητικά γνώσης άλλων ξένων γλωσσών (εφόσον υπάρχουν)
10. Αποδεικτικά ενδεχόμενης συναφούς επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας (εφόσον υπάρχουν).

Διαδικασία επιλογής

Η διαδικασία επιλογής προβλέπει γραπτή εξέταση, προφορική συνέντευξη και αξιολόγηση του φακέλου των υποψηφίων. Όσοι υποψήφιοι δεν έχουν επαρκή επίδοση στις γραπτές εξετάσεις θα αποκλειστούν από την περαιτέρω διαδικασία επιλογής.

Ειδικότερα, για την επιλογή των υποψηφίων στο πρόγραμμα συνεκτιμώνται τα εξής:

1. Η επιτυχής γραπτή εξέταση (35%).
2. Επιτυχής προφορική συνέντευξη (στην οποία υποβάλλονται όσοι επιτύχουν στη γραπτή εξέταση). Εδώ εκτιμώνται η συγκρότηση της προσωπικότητας των υποψηφίων, οι γνώσεις τους στο πεδίο της Λογοτεχνίας, του Πολιτισμού και/ή της Μετάφρασης καθώς και η σαφήνεια των ερευνητικών τους στόχων (25%).
3. Γενικός βαθμός πτυχίου (15%).

4. Βαθμολογία σε προπτυχιακά μαθήματα σχετικά με τα αντικείμενα της ειδίκευσης του ΠΜΣ (20%).
5. Τυχόν επαγγελματική ή ερευνητική δραστηριότητα των υποψηφίων σχετικά με την ειδίκευση καθώς και συναφής επιστημονική δραστηριότητα (παρακολούθηση σεμιναρίων, συμμετοχή σε προγράμματα κτλ) (5%).

Γραπτή εξέταση

Η γραπτή, τριώρη εξέταση, που αποτελεί το πρώτο στάδιο της διαδικασίας επιλογής των υποψηφίων, αποσκοπεί στην εξακρίβωση ουσιαστικών γνώσεων και δεξιοτήτων των υποψηφίων και όχι στην απομνημόνευση συγκεκριμένης ύλης, γι' αυτό και δεν προτείνεται ειδική βιβλιογραφία. Οι υποψήφιοι θα πρέπει ωστόσο να είναι εξοικειωμένοι με τους βασικότερους σταθμούς της Ιστορίας του Γαλλικού Πολιτισμού και τα λογοτεχνικά ρεύματα του 19^{ου} και του 20^{ου} αιώνα και να έχουν πολύ καλή γνώση της γαλλικής και της ελληνικής γλώσσας. Ενδεικτική βιβλιογραφία αναρτάται στον ιστότοπο του Τμήματος.

Η γραπτή εξέταση συνίσταται σε σύνθεση κειμένου στη γαλλική γλώσσα προκειμένου να αξιολογηθεί η γλωσσική κατάρτιση καθώς και η κριτική ικανότητα των υποψηφίων. Επιπλέον, οι υποψήφιοι της κατεύθυνσης Λογοτεχνίας-Πολιτισμού εξετάζονται σε ερωτήσεις κλειστού τύπου μέσω των οποίων αξιολογούνται οι γνώσεις των υποψηφίων στη Γαλλική Λογοτεχνία και την Ιστορία του Γαλλικού Πολιτισμού, ενώ οι υποψήφιοι της κατεύθυνσης Μετάφρασης εξετάζονται σε μετάφραση ενός κειμένου από τη γαλλική στην ελληνική γλώσσα.

Ως ελάχιστος προβιβάσιμος βαθμός στις γραπτές εξετάσεις ορίζεται το έξι (6/10) που πρέπει να επιτύχουν οι υποψήφιοι προκειμένου να συνεχίσουν στα υπόλοιπα στάδια της διαδικασίας αξιολόγησης.

Οι γραπτές εισαγωγικές εξετάσεις διεξάγονται σε ημερομηνία που ανακοινώνεται στον ιστότοπο του Τμήματος.

Προφορική εξέταση

Όσοι υποψήφιοι επιτύχουν τουλάχιστον τον βαθμό έξι (6/10) στη γραπτή εξέταση θα κληθούν και σε προφορική εξέταση στη γαλλική και ελληνική γλώσσα από μέλη της επιτροπής αξιολόγησης και επιλογής υποψηφίων. Στην προφορική εξέταση, εκτός από ερωτήσεις γενικότερου ενδιαφέροντος, τίθενται και ερωτήσεις επιστημονικού περιεχομένου, που αφορούν την προσέγγιση ζητημάτων λογοτεχνίας, πολιτισμού και μετάφρασης, αναλόγως της κατεύθυνσης που έχει δηλωθεί.

Σε περίπτωση που κάποιοι από τους επιτυχόντες αδυνατούν ή δεν επιθυμούν να φοιτήσουν, η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να συμπληρώνει τον αριθμό των θέσεων με τους επιλαχόντες της διαδικασίας επιλογής.

Διαδικασία διεξαγωγής των Εισαγωγικών Εξετάσεων

Η Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ έχει την ευθύνη της οργάνωσης και ομαλής διενέργειας των εξετάσεων, της αποσφράγισης των γραπτών δοκιμίων και της έκδοσης των αποτελεσμάτων.

1. Μία ώρα πριν την έναρξη των εξετάσεων, οι εξεταστές συνεδριάζουν για την επιλογή των θεμάτων, παρουσία της Συντονιστικής Επιτροπής.
2. Προκειμένου να διασφαλιστεί το ανώνυμο της εξέτασης, οι φοιτητές διαγωνίζονται με κόλλες στις οποίες καλύπτονται τα ονόματά τους.
3. Η εξακρίβωση της ταυτότητας του υποψηφίου γίνεται από τους επιτηρητές κατά την προσέλευση στην εξέταση, αλλά και κατά την παράδοση του γραπτού, οπότε ο υποψήφιος υπογράφει για την παρουσία του σε κατάσταση και, ταυτοχρόνως, καλύπτεται το ονοματεπώνυμό του στην κόλλα από τους επιτηρητές.
4. Προκειμένου να διασφαλιστεί η σωστή και αδιάβλητη διενέργεια των εξετάσεων, δεν επιτρέπεται η είσοδος στον εξεταστικό χώρο σε υποψήφιους που έχουν μαζί τους βιβλία, τετράδια με σημειώσεις, διορθωτικό υγρό (blanco), κινητά τηλέφωνα και άλλες σημειώσεις. Οι σχετικές οδηγίες αναρτώνται στην είσοδο του εξεταστικού χώρου.
  - Όποιος υποψήφιος δεν συμμορφώνεται με τις οδηγίες των επιτηρητών ή όποιος επιχειρήσει να αντιγράψει ή να διευκολύνει άλλους στην αντιγραφή, αποκλείεται από τις εξετάσεις. Σημειώνεται στο γραπτό η ένδειξη «μηδέν (0)» και συνοπτική παρατήρηση αναφορικά με το συμβάν.
  - Σε περίπτωση κρούσματος αντιγραφής, ειδοποιείται η Συντονιστική Επιτροπή ή μέλη αυτής ή ο Διευθυντής του Προγράμματος και συντάσσεται, επί τόπου, σχετικό Πρακτικό στο οποίο καταγράφεται και η γνώμη του διαγωνιζόμενου.
5. Πρόσθετες οδηγίες σχετικά με τη διεξαγωγή των εξετάσεων και τη διεκπεραίωση των θεμάτων μπορούν να δίνονται από τη Συντονιστική Επιτροπή.
6. Μετά το πέρας της γραπτής εξέτασης, τα γραπτά των υποψηφίων (με καλυμμένο το ονοματεπώνυμο) παραδίδονται από τους επιτηρητές στη Συντονιστική επιτροπή χωρίς αρίθμηση.
7. Τα γραπτά των υποψηφίων βαθμολογούνται από τον κάθε εξεταστή χωριστά και η βαθμολογία αναγράφεται σε διαφορετική αριθμημένη κατάσταση ανά εξεταστή. Οι καταστάσεις, καθώς και τα γραπτά των υποψηφίων –με καλυμμένο πάντα το ονοματεπώνυμο του υποψηφίου– παραδίδονται στη Συντονιστική Επιτροπή η οποία, στη συνέχεια, προχωρεί στην αποσφράγιση των γραπτών των υποψηφίων. Συντάσσεται Πρακτικό αποσφράγισης και βαθμολόγησης.
8. Ο μέσος όρος των βαθμών των δύο εξεταστών αποτελεί τον βαθμό της γραπτής εξέτασης του υποψηφίου. Σε περίπτωση που υπάρχει διαφορά μεταξύ των δύο ίση ή μεγαλύτερη από τρεις (3) βαθμολογικές μονάδες, γίνεται αναβαθμολόγηση. Ο βαθμός του αναβαθμολογητή, που είναι πλέον ο τελικός, δεν μπορεί να διαμορφωθεί έξω από τα όρια που προσδιορίζουν οι βαθμοί των δύο εξεταστών.

Οι μονάδες που πιστώνεται ο υποψήφιος από τα αποτελέσματα της γραπτής εξέτασης, από την αξιολόγηση του φακέλου του και από την απόδοσή του στην προφορική συνέντευξη αθροίζονται και αποτελούν το σύνολο της βαθμολογίας του υποψηφίου. Με βάση τη συνολική βαθμολογία που έχει συγκεντρώσει κάθε

υποψήφιος, καθορίζεται η σειρά επιτυχίας. Συντάσσεται από τη ΣΕ Πίνακας αξιολόγησης, που υποβάλλεται προς έγκριση στη Συνέλευση.

Οι επιτυχόντες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του ΠΜΣ εντός δέκα (10) ημερών από την απόφαση της Συνέλευσης.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας, προηγείται ο υποψήφιος με τον μεγαλύτερο βαθμό στο βασικό πτυχίο.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσότερων επιτυχόντων, θα κληθούν να εγγραφούν στο Πρόγραμμα τυχόν επιλαχόντες, με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα.

Οι υπότροφοι του Ι.Κ.Υ. σε ειδικότητες αντίστοιχες του ΠΜΣ εγγράφονται καθ' υπέρβαση του αριθμού επιτυχόντων.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

α. Φοίτηση, ακαδημαϊκή καθοδήγηση και χρονικά όρια σπουδών

Με την εγγραφή τους, οι φοιτητές ενημερώνονται για τον Κανονισμό Σπουδών, τις γενικότερες υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτόν.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική και κάθε φοιτητής δύναται να απουσιάσει έως τρεις (3) φορές ανά διδακτικό αντικείμενο. Μόνο σε απολύτως αιτιολογημένες περιπτώσεις η Συντονιστική Επιτροπή μπορεί να δικαιολογήσει μεγαλύτερο αριθμό απουσιών. Η τήρηση κατάστασης παρουσιών γίνεται με ευθύνη της γραμματείας του ΠΜΣ και των διδασκόντων.

Εάν ο φοιτητής μετά από την παρέλευση τεσσάρων εξαμήνων δεν έχει ολοκληρώσει τις υποχρεώσεις του σε περισσότερα από ένα αντικείμενα, διαγράφεται από το Πρόγραμμα.

Η κατάθεση της μεταπτυχιακής εργασίας γίνεται στο τέλος του 4^{ου} εξαμήνου φοίτησης κατά τον μήνα Ιούνιο. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και κατόπιν εισήγησης της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής και τη σύμφωνη γνώμη της Συνέλευσης του Τμήματος υπάρχει η δυνατότητα να δοθεί παράταση έως ενός εξαμήνου.

Σε κάθε περίπτωση η ολοκλήρωση της φοίτησης δεν μπορεί να υπερβεί τα πέντε εξάμηνα μετά την εγγραφή του φοιτητή στο ΠΜΣ. Φοιτητής που δεν έχει ολοκληρώσει την πλήρη φοίτησή του (μαθήματα και υποστήριξη μεταπτυχιακής εργασίας) στο πέρας των πέντε (5) εξαμήνων διαγράφεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να ζητήσει, με επαρκώς αιτιολογημένη αίτησή του, προσωρινή αναστολή φοίτησης, που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα.

Τα εξάμηνα αναστολής δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης (αρθ. 33, Ν.4485/2017). Κατά τη διάρκεια της αναστολής της φοίτησης αίρεται η φοιτητική ιδιότητα και αναστέλλονται όλα τα σχετικά δικαιώματα του φοιτητή. Η φοιτητική ιδιότητα αποκτάται εκ νέου μετά τη λήξη της αναστολής.

β. Αξιολόγηση - Εργασίες

Ο τρόπος αξιολόγησης στα επιμέρους μαθήματα του ΠΜΣ αποφασίζεται από τους διδάσκοντες και προσδιορίζεται στην περιγραφή του κάθε μαθήματος. Ως γενική αρχή στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών, ισχύει ότι ο τελικός βαθμός κάθε μαθήματος βασίζεται στον συνυπολογισμό δύο τουλάχιστον ανεξάρτητων βαθμολογικών πηγών (π.χ. ερευνητικές εργασίες κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, γραπτές ή προφορικές εξετάσεις, προφορική παρουσίαση ή άλλες ερευνητικές δραστηριότητες). Η αξιολόγηση της μεταπτυχιακής εργασίας γίνεται με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται παρακάτω (βλ. ενότητα για τη μεταπτυχιακή εργασία). Η κλίμακα βαθμολογίας ορίζεται από ένα ως δέκα (1-10) και η βάση είναι το έξι (6).

Εάν σε κάποιο μάθημα διδάσκουν δύο ή περισσότεροι καθηγητές, ορίζεται από τη Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ συντονιστής, ο οποίος έχει την ευθύνη για τον συντονισμό ως προς την κατανομή του διδακτικού έργου και τον τρόπο αξιολόγησης του μαθήματος.

γ. Εξετάσεις

Οι εξετάσεις των μαθημάτων διεξάγονται σε τρεις περιόδους:

A. μετά το τέλος του χειμερινού εξαμήνου

B. μετά το τέλος του εαρινού εξαμήνου και

Γ. τον Σεπτέμβριο (επαναληπτική εξέταση και για τα δύο εξάμηνα).

Σε περίπτωση που ο φοιτητής δεν επιτύχει σε ένα μάθημα (σύμφωνα με τη συνολική του επίδοση στο μάθημα), διαγράφεται από το μητρώο φοιτητών του ΠΜΣ.

δ. Η μεταπτυχιακή εργασία

Το τέταρτο εξάμηνο σπουδών αφορά στην εκπόνηση της Μεταπτυχιακής εργασίας. Η Μεταπτυχιακή εργασία μπορεί να εκπονηθεί στο πλαίσιο οποιουδήποτε αντικειμένου διδάχθηκε κατά τη διάρκεια των τριών εξαμήνων ή να είναι διεπιστημονική.

Οι φοιτητές ορίζουν σε συνεργασία με έναν από τους διδάσκοντες το θέμα της μεταπτυχιακής εργασίας τους και το δηλώνουν εγγράφως, μαζί με το όνομα του προτεινόμενου επιβλέποντος της εργασίας στη Γραμματεία του ΠΜΣ. Ο φοιτητής υποχρεούται να ενημερώνει τον επιβλέποντα καθηγητή για την πορεία της έρευνάς του και να παρουσιάζει τα αποτελέσματά της σε τακτά χρονικά διαστήματα στο

πλαίσιο του μεταπτυχιακού σεμιναρίου που υποχρεούται να παρακολουθεί. Για κάθε διπλωματική εργασία ορίζεται, με εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, τριμελής συμβουλευτική επιτροπή.

Η μεταπτυχιακή εργασία εκπονείται στη γαλλική ή την ελληνική γλώσσα σύμφωνα με τις συγκεκριμένες προδιαγραφές του ΠΜΣ, οι οποίες είναι δεσμευτικές για τους φοιτητές και τους επιβλέποντες. Οι μεταπτυχιακές εργασίες, μετά την έγκρισή τους αναρτώνται στο αποθετήριο του ΕΚΠΑ, το αργότερο έως 12 μήνες μετά την υποστήριξη, και είναι στη διάθεση της ακαδημαϊκής κοινότητας.

Η μεταπτυχιακή εργασία, στην οποία αναλογούν είκοσι έξι (26) ECTS, βαθμολογείται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια αξιολόγησης. Πρέπει:

- να παρουσιάζει πρωτοτυπία
- να χαρακτηρίζεται για την ακρίβεια και τη σαφήνεια του περιεχομένου της
- να αποδεικνύει την ικανότητα κριτικής σκέψης του φοιτητή
- να είναι οργανωμένη σύμφωνα με τα πρότυπα του ακαδημαϊκού δοκιμίου
- να έχει επαρκείς βιβλιογραφικές αναφορές μέσα στο κείμενο και η παράθεση της βιβλιογραφίας στο τέλος να είναι με βάση τις διεθνείς προδιαγραφές
- να έχει έκταση 15.000-20.000 λέξεις (μη συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων, εικόνων, πινάκων κ.λπ.).

Δεν γίνονται δεκτές εργασίες που υπολείπονται ή υπερβαίνουν κατά πολύ την καθορισμένη έκταση.

Η λογοκλοπή αποτελεί αιτία διαγραφής από το μητρώο φοιτητών του ΠΜΣ κατόπιν εισήγησης της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής και της Συνέλευσης του Τμήματος.

Η εργασία αξιολογείται από τριμελή επιτροπή, αποτελούμενη από το επιβλέπον μέλος του διδακτικού προσωπικού και άλλα δύο μέλη των οποίων το γνωστικό αντικείμενο είναι το ίδιο ή συγγενές με αυτό της μεταπτυχιακής εργασίας. Τα μέλη της επιτροπής ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος μετά από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής. Είναι δυνατή η εκπόνηση διαθεματικών εργασιών με συνεπίβλεψη από μέλη διαφορετικών κατευθύνσεων καθώς και η συμμετοχή σε τριμελείς επιτροπές μελών ΔΕΠ άλλων ΑΕΙ. Σε κάθε μέλος της τριμελούς επιτροπής κατατίθεται από ένα αντίτυπο της εργασίας. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη λήψη του ΔΜΣ είναι η δημόσια υποστήριξη της μεταπτυχιακής εργασίας ενώπιον της τριμελούς επιτροπής. Για να γίνει η υποστήριξη, απαιτείται προηγουμένως η σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος καθηγητή. Η μεταπτυχιακή εργασία κρίνεται από την τριμελή επιτροπή στην υποστήριξη και βαθμολογείται μόνο αφού επέλθουν οι όποιες διορθώσεις ζητήθηκαν κατά την υποστήριξη από την οικεία επιτροπή. Ο φοιτητής έχει στη διάθεσή του έναν (1) μήνα για να προβεί στις διορθώσεις που του ζητήθηκαν. Εάν παρέλθει αυτό το διάστημα, διαγράφεται από το ΠΜΣ με εισήγηση της ΣΕ και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Η μεταπτυχιακή εργασία κρίνεται επιτυχής εφόσον βαθμολογηθεί τουλάχιστον με τη βάση του έξι (6). Για την κατάθεση της μεταπτυχιακής εργασίας στη Βιβλιοθήκη του Τμήματος και την ανάρτησή της στο ηλεκτρονικό αποθετήριο του ΕΚΠΑ απαιτείται βεβαίωση του επιβλέποντος μέλους ότι έγιναν οι όποιες διορθώσεις.

ε. Συμμετοχή στην ακαδημαϊκή ζωή

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, πέρα από τις υποχρεώσεις φοίτησης και εξέτασης που προβλέπονται από το Πρόγραμμα Σπουδών, καλούνται να συμμετέχουν ενεργά στην ακαδημαϊκή ζωή του Τμήματος. Εφόσον το επιθυμούν μπορούν να παρακολουθούν τις δραστηριότητες του Τμήματος (συνέδρια, ημερίδες, ομιλίες, εκδηλώσεις), να συμμετέχουν παρουσιάζοντας την ερευνητική τους εργασία, ή να συμβάλλουν στη διοργάνωση και αποτελεσματική διεξαγωγή τους. Παράλληλα, μπορεί να τους ανατίθεται έργο ευθύνης σχετικό με τις ανάγκες του Τμήματος. Πάγια ανάγκη του Τμήματος είναι η πραγματοποίηση τουλάχιστον τριών (3) επιτηρήσεων από κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή σε κάθε εξεταστική περίοδο των προπτυχιακών εξετάσεων του Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας.

Δίνεται η δυνατότητα σε μεταπτυχιακούς φοιτητές να χρηματοδοτηθούν για να παρουσιάσουν την εργασία τους σε συνέδρια στην Ελλάδα και το εξωτερικό, εφόσον αυτό γίνεται σε συνεργασία με τον επιβλέποντα καθηγητή.

στ. Τέλη φοίτησης

Για την εξασφάλιση της ομαλής και ποιοτικά αναβαθμισμένης λειτουργίας του ΠΜΣ οι φοιτητές καταβάλλουν τέλη φοίτησης. Το ύψος των τελών φοίτησης ανέρχεται στο ποσό των 600 € ανά εξάμηνο για καθένα από τα τέσσερα εξάμηνα του προγράμματος, συνολικά 2.400 €

Η πρώτη δόση (600 Ευρώ) καταβάλλεται με την εγγραφή και οι υπόλοιπες τρεις δόσεις στην αρχή κάθε εξαμήνου. Εάν δεν καταβληθεί κάποια από τις δόσεις, η φοίτηση αυτοδικαίως διακόπτεται.

Τα τέλη φοίτησης κατατίθενται σε τραπεζικό λογαριασμό της Επιτροπής Ερευνών του Πανεπιστημίου και προσκομίζεται η σχετική απόδειξη στη Γραμματεία του ΠΜΣ. Ο φοιτητής/τρια παραλαμβάνει απόδειξη είσπραξης. Στην περίπτωση διακοπής της φοίτησης στο ΠΜΣ δεν επιστρέφεται το μέρος των τελών φοίτησης που έχει καταβληθεί.

Τα έσοδα του ΠΜΣ διατίθενται για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών του Προγράμματος όπως: γραμματειακή και τεχνική υποστήριξη, αγορά έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού, προμήθεια και συντήρηση εξοπλισμού, αναλώσιμα υλικά, έξοδα προβολής και διαφήμισης, διεξαγωγή ημερίδων και συνεδρίων, έξοδα δημοσιεύσεων και εκδόσεων, αμοιβές διδασκόντων, μετακινήσεις διδασκόντων, χορήγηση υποτροφιών σε φοιτητές. Επίσης, μπορεί να καλύπτονται έξοδα συμμετοχής για ανακοινώσεις σε ελληνικά και διεθνή συνέδρια μελών ΔΕΠ του

Τμήματος που διδάσκουν στο ΠΜΣ καθώς και μεταπτυχιακών φοιτητών, υπό τη προϋπόθεση ότι η ανακοίνωση τους γίνεται σε συνεργασία με μέλος ΔΕΠ του Τμήματος και απορρέει από την έρευνα της διπλωματικής τους εργασίας.

Η οικονομική διαχείριση γίνεται από την αρμόδια επιτροπή οικονομικών του ΠΜΣ, εγκρίνεται από τη ΓΣΕΣ και την εποπτεία έχει η Επιτροπή Ερευνών του Πανεπιστημίου Αθηνών. Ειδικές περιπτώσεις εξετάζονται από την Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Το διδακτικό έργο ανατίθεται σε μέλη ΔΕΠ των τομέων Μετάφρασης-Μεταφρασεολογίας, Λογοτεχνίας και Ιστορίας του Γαλλικού Πολιτισμού του Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας ή σε άλλους επιστήμονες, οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις των κατηγοριών που προβλέπει το άρθρο 36 του Ν. 4485/2017.

α) Μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας:

Ειρήνη Αποστόλου, Επίκουρη Καθηγήτρια, Ιστορία του γαλλικού πολιτισμού με έμφαση στην τέχνη και την κοινωνία (irapo@frl.uoa.gr)

Γεώργιος Βάρσος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Θεωρία της λογοτεχνίας και μετάφραση (gvarsos@frl.uoa.gr)

Ρέα Δελβερούδη, Καθηγήτρια, Γενική γλωσσολογία (rdel@frl.uoa.gr)

Λουκία Ευθυμίου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Ιστορία του γαλλικού πολιτισμού: Ιδεολογικά ρεύματα – Θέματα φύλου και ισότητας (leythim@frl.uoa.gr)

Νικόλαος Μανιτάκης, Επίκουρος Καθηγητής, Ιστορία του γαλλικού πολιτισμού (manitaki@frl.uoa.gr)

Ανδρομάχη-Βιργινία Πανταζάρα, Επίκουρη Καθηγήτρια, Μεταφραστική πράξη και νέες τεχνολογίες (mavinap@frl.uoa.gr)

Μαρία Παπαδήμα, Καθηγήτρια, Θεωρία και πράξη της μετάφρασης (mparadima@frl.uoa.gr)

Δέσποινα Προβατά, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Ιστορία του γαλλικού πολιτισμού με έμφαση στις διαπολιτισμικές σχέσεις (dprovata@frl.uoa.gr)

Δημήτριος-Κωνσταντίνος Ρομπολή, Αναπληρωτής Καθηγητής, Γαλλική και συγκριτική λογοτεχνία (droboly@frl.uoa.gr)

Μαρία Σπυριδοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια (υπό διορισμό), Γαλλική και συγκριτική λογοτεχνία

Ελένη Τατσοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια, Γαλλική λογοτεχνία
(eltasop@frl.uoa.gr)

Ελένη Τζιάφα, Επίκουρη Καθηγήτρια, Μετάφραση (eltziafa@frl.uoa.gr)

β) Επισκέπτες καθηγητές:

Lucile Arnoux-Farnoux, Καθηγήτρια, Νεοελληνική και συγκριτική λογοτεχνία,
Université de Tours

May Chehab, Καθηγήτρια, Γαλλικές και ευρωπαϊκές σπουδές, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Βασιλική Λαλαγιάννη, Καθηγήτρια, Ευρωπαϊκή λογοτεχνία και πολιτισμός,
Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Χριστιάνα Μυγδάλη, Διδάκτωρ Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Πανεπιστημίου
Οξφόρδης

Σοφία Ντενίση, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Ιστορία και κριτική της λογοτεχνίας,
Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών

Φανή Σωφρονίδου, Διδάκτωρ Γαλλικής Λογοτεχνίας Πανεπιστημίου Μονπελιέ

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Τα μαθήματα πραγματοποιούνται στο κτήριο της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, στην Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου.

Ταχυδρομική Διεύθυνση:

Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας

Φιλοσοφική Σχολή

Πανεπιστημιούπολη, 157 84 Ιλίσια

Τηλεπικοινωνιακό κέντρο Φιλοσοφικής Σχολής: τηλ. 210-727 9999

φαξ 210-724 8979

Επιστασία κτηρίου: τηλ. 210-727 7497-8

Γραμματεία Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας και φιλολογίας:

4^{ος} όροφος, γραφείο 410

Προϊσταμένη: Άννα Πάστρα, τηλ. 210-727 7474

Λοιπό προσωπικό: τηλ. 210-727 7451/7793/7891

Η Γραμματεία δέχεται κοινό και φοιτητές κάθε Δευτέρα, Τετάρτη και Παρασκευή, 11.00-14.00.

Γραμματειακή υποστήριξη ΠΜΣ:

Χριστίνα Πραγιάννη, 4ος όροφος, γραφείο 410, τηλ. 210-727 7793

Γραφείο Προέδρου Τμήματος:

4^{ος} όροφος, γραφείο 415

Η Πρόεδρος, Καθηγήτρια κ. Μαρία Παπαδήμα, δέχεται κάθε Τετάρτη, 12.00-13.00, (τηλ. 210-727 7457).

Γραφείο Διευθύντριας ΠΜΣ:

7^{ος} όροφος, γραφείο 708, τηλ. 210-727 7893

Η Διευθύντρια, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια κ. Δέσποινα Προβατά, δέχεται κάθε Τετάρτη, 12.30-13.30.

Βιβλιοθήκη/Σπουδαστήριο Τμήματος:

9^{ος} όροφος, κυψέλη 928, τηλ. 210-727 7939

Ωράριο λειτουργίας: Δευτέρα έως Παρασκευή, 09.00-17.00

Ιστότοπος Τμήματος: <http://www.frl.uoa.gr>